

Grans i petits aprenem junts !!

ESCOLA VALL DE PALAU
SANT ANDREU DE LA BARCA

1. Resum

Presentem l'experiència d'un projecte intergeneracional ,que estem portant a terme, des del curs passat, dues entitats de St. Andreu de la Barca: el CEIP VALL DE PALAU i el CASAL D'AVIS .

Estem convençudes que el diàleg intergeneracional suposa un enriquiment per a les generacions que estan en contacte, alhora que ajuda a comprendre millor el món que ens envolta i crea un sentiment de pertinença al grup i a la societat.

Està sent una experiència positiva pels nostres alumnes ja que estan prenent consciència que són una part d'una comunitat que cal respectar i amb la que cal col·laborar fent aportacions per a millorar-la.

Aquesta col·laboració amb la gent gran del casal d'avis forma part del nostre projecte de centre i pretén incidir en la millora de la cohesió social i en la potenciació de la capacitat d'aprendre a viure dels nostres alumnes: ajudant-nos a millorar els resultats acadèmics dels nostres nens i nenes, en algunes àrees curriculars .

2. Justificació del projecte.

Els centres educatius, com a institucions socials, hem de fer front a les demandes que genera una societat que es caracteritza per la rapidesa en que es produeixen els canvis i la complexitat que aquests generen. Un dels punts que més ens preocupa és la pèrdua de valors i de referents que detectem entre els nostres alumnes, com és el respecte i el reconeixement cap a les persones grans.

D'altra banda, el CEIP Vall de Palau, tal com queda recollit en el seu Projecte Educatiu, està obert al seu entorn per tal de que els seus alumnes aprenguin a viure i viure, interactuin amb el seu entorn i es comprometin amb la seva millora. Estem convençudes que, una societat en la que tots els seus membres participen activament és una societat més cohesionada i humanitària, és una societat per a totes les edats.

El nostre projecte parteix de la normativa interna i externa que l'emmarca i li dona sentit.

La **Llei Orgànica d'Educació** (2/2006, del 3 de mayo) es sustenta en tres principis fonamentals:

1. En una educació de qualitat que permeti disminuir, d'una banda, el nombre d'abandonaments escolars i; d'altra, la millora dels resultats acadèmics.
2. En el valor de l'esforç individual i col·lectiu a partir d'una acció educativa en la que ha de participar i, alhora, corresponabilitzar-se les famílies, l'Administració, l'entorn,... Per tal d'assegurar-nos equitat educativa.
3. En la consecució dels objectius plantejats per la Unió Europea per als propers anys. La pretensió de que en el futur l'economia es basarà en el coneixement, en la innovació tecnològica i en la mobilitat de la població fa que, en el moment de plantejar-se com ha de ser l'educació, les finalitats que es marca la UE i la UNESCO sigui: en primer lloc, formar a ciutadans que s'identifiquin amb una cultura, una comunitat,... es a dir, millorar la cohesió social ; en segon lloc, entendre l'educació com un fet que dura tota la vida i que no tingui com a base la mera acumulació de coneixements si no en l'adquisició de competències que permetin a les persones adaptar-se als canvis socials i tecnològics constants i; en tercer lloc, per poder dur a terme aquestes finalitats és necessari la progressiva autonomia pedagògica i organitzativa dels centres educatius per poder assumir i donar resposta als reptes.

Un altre document que ens serveix de referència normativa és el **Decret 142, de 26 de juny pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments d'educació primària**.

En aquest Decret es considera l'etapa de primària com el marc idoni per adquirir les competències bàsiques; per posar les bases d'una formació personal basada en la responsabilitat, solidaritat, participació, ... i; per poder participar en la construcció d'un món millor.

Igualment ressalta que per tal assolir aquesta etapa es necessària la col·laboració de les famílies, comproment-se al seguiment del treball quotidià dels seus fill /es; de l'alumnat, esforçant-se per aprendre; del professorat, creant entorns motivadors per a l'aprenentatge; i de l'administració educativa, amb la corresponsabilitat de les ens locals, facilitant els recursos necessaris. Introduint així el concepte de corresponsabilitat, bàsic si entenem que l'educació – aprenentatge no està estrictament vinculat a l'escola si no que és una activitat que es realitza durant tot el dia i durant tota la vida de la persona.

Per últim, destacar la importància que els continguts es desenvolupin tenint en compte la funcionalitat i significativitat dels aprenentatges, la seva vinculació amb l'entorn mediat i immediat, i la participació activa en el procés d'ensenyament / aprenentatge des d'una perspectiva global dels continguts.

Un document intern bàsic és el **Projecte Educatiu** de l'escola Vall de Palau que va ser elaborat durant el curs 2007 – 2008 a través d'un procés en el que van participar els diferents sectors de la comunitat educativa. A continuació destaquem els valors - la missió – la visió que és, on pren realment significat, el projecte que presentem.

VALORS:

1. Es fomenta des de les primeres edats la responsabilitat per arribar a una maduresa que els permeti adquirir un esperit crític en front la vida.
2. Centre acollidor que promou el respecte envers la diferència per aprendre a ser persones amb valors socials en un clima de civisme.
3. L'Escola Vall de Palau és una escola amb voluntat de superació que acull projectes innovadors i creatius; una escola oberta al futur.
4. Escola integrada a l'entorn, que té com a principi de funcionament la participació, col·laboració i cooperació en tots els àmbits pedagògics, socials i culturals.

MISSIÓ.

La missió de l'escola Vall de Palau és promoure el desenvolupament integral dels nostres nens i nenes oferint una formació acadèmica i personal de qualitat.

El fonament d'aquesta tasca és fomentar la cohesió social a través d'una metodologia activa i participativa dels diferents sectors de la Comunitat Educativa que ens permeti adaptar-nos als canvis socials del moment.

VISIÓ.

A l'escola Vall de Palau volem:

1. Formar persones autònomes i responsables del seu entorn preparades per pertànyer a una societat plural.

2. Arribar a ser una escola amb un eix vertebrador clar, on tots els que formem part de la comunitat educativa participem en la seva organització, funcionament i avaluació amb el propòsit de millorar la qualitat de l'ensenyament.

2.1.- Alumnes motivats per ser protagonistes del seu propi aprenentatge, optimitzant els recursos disponibles a l'escola per tant de facilitar les tasques tant a mestres com a alumnes.

2.2.- Adequar les opcions metodològiques per tal de millorar els resultats acadèmics, mitjançant la pràctica reflexiva i el treball cooperatiu.

Aconseguir una infraestructura interna i externa que permeti crear un ambient de treball acollidor i motivador que faciliti adaptar-nos als canvis i necessitats de la nostra societat.

Per últim, cal fer referència a la **Programació General del centre 2008 -2009**, document que dona coherència al projecte que presentem i en el qual es relacionen els objectius anuals amb els del Pla d'Autonomia de Centres i la resta de projectes d'innovació. Degut a la limitació de pàgines de la convocatòria i a la importància de la Programació per tenir una visió general del centre l'adjuntarem en l'annex 1.

2. Situació de partida del centre. Problema a resoldre

El nostre projecte es va iniciar el curs 2007-2008, quan a través de les reunions de claustre, es va posar de manifest la inquietud dels mestres del centre, per incloure dins de les activitats d'ensenyament aprenentatge, de les diferents àrees del currículum, els recursos que ens ofereix l'entorn. També en aquestes reunions de claustre, va quedar constància que era important trobar d'altres formes d'ensenyar i aprendre, que s'havia de fer un canvi metodològic en la nostra tasca docent.

Va ser en les Jornades Culturals d'aquest curs que ens vam posar en contacte amb diferents associacions culturals de St. Andreu i entre elles amb el casal d'avis.

Totes dues entitats, vam valorar molt positivament aquest contacte entre nens/es i gent gran del poble, i amb molta il·lusió vam programar i organitzar la primera trobada entre les dues generacions.

El primer pas va ser triar quina activitat fariem que fos motivadora i significativa per ambdós col·lectius i finalment van considerar que els jocs de taula eren idonis per aconseguir en aquest primer intercanvi els objectius proposats.

Aquesta primera activitat, en la que van participar tots els alumnes del centre (de P3 a 6è) va ser valorada molt positivament tant pels alumnes, famílies, avis i àvies que van participar, mestres,... i en general a nivell de població amb el reconeixement en el diari local.

Després d'aquesta experiència i encoratjats pels bons resultats obtinguts, aquest curs hem estat més ambiciosos i hem programat una activitat intercycles i que es realitzarà al llarg de tot el curs. En aquest cas, l'activitat que estem portant a terme, va sorgir de les necessitats detectades pels mestres de l'àrea visual i plàstica a l'hora d'introduir tècniques plàstiques noves als alumnes. Coneixent que al Casal d'Avis, s'impartia l'activitat de pintura, ens va semblar que la pintura seria un bon vehicle per a continuar el projecte iniciat el curs anterior (projecte intergeneracional).

Actualment ens trobem dins d'aquesta activitat pictòrica i contínuament algun dels sectors implicats: mestres, gent gran , famílies, alumnes ,... va aportant idees de continuïtat del projecte intergeneracional que hem començat , algunes de les propostes de continuïtat són:

- Elaboració de llibres (de contes, receptes, dites, refranys,...) on els avis explicarien els contes i els nostres alumnes farien les il·lustracions. Després s'escriurien conjuntament alumnes/avis fent servir l'ordinador.
- Treball de tècniques per afavorir la memòria : la gent gran ens ensenyaria les tècniques que treballen al casal i els nostres nens i nenes els ensenyarien jocs de memòria de les consoles.
- Tallers domèstics de cosir i d'altres tasques domèstiques.
-

Aquest projecte intergeneracional està suposant , per al nostre centre , la possibilitat d' introduir un canvi metodològic basat en l' anomenat “ Aprenentatge Servei” que dota de significat l'aprenentatge i permet participar activament als alumnes, les seves famílies i l'entorn més proper. Com a docents estem convençudes que és important i necessari explorar noves formes d'ensenyar i aprendre on els alumnes rebin estratègies per ser ciutadans i ciutadanes actius i compromesos en la millora de la nostra societat .

3. Objectius del projecte.

Apropar als infants i als avis de la nostra localitat per millorar la cohesió social a través del coneixement mutu i l'intercanvi de coneixements i sabers i habilitats.

Millora dels rendiments acadèmics del nostre alumnat , incidint directament en les següents competències bàsiques:

- Competències comunicatives: competència artística i cultural.
- Competències metodològiques: competència d'aprendre a aprendre.
- Competències personals : autonomia i iniciativa personal.
- Competències específiques centrades en conviure i habitar el món: competència social i ciutadana.

Millorar l'autoestima i el sentiment de servei a la societat dels avis i àvies.

Desenvolupar habilitats tecnològiques: treball cooperatiu nen/a- avi/àvia amb l'ordinador.

Oferir un servei a la comunitat, mitjançant la difusió d'aquestes activitats d'aprenentatge servei entre els diferents sectors de l'educació formal i no formal de la població.

4. Fases del projecte.

En el projecte podem diferenciar dos moments:

1.- Curs 2007-2008 : **“Juguem amb els més grans”**. Intercanvi intergeneracional enmarcat dins les Jornades Culturals.

Nens/es i avis/àvies van gaudir d'una sessió de jocs de taula, a la pista de l'escola.

L'activitat va consistir en grups de jugadors formats per cinc alumnes i un avi/àvia, que feia d'expert. Es van col·locar les taules a la pista de l'escola ja que l'activitat la realitzava a la vegada, tot un cicle (entre 100 o 150 alumnes cada cicle).

Els alumnes d'Ed. Infantil i Cicle Inicial van aprendre a jugar al dòmino. Els més petits (P3) van fer servir dòminos de dibuixos i la resta de cursos el dòmino tradicional.

Els alumnes de Cicle Mitjà i Cicle Superior van aprendre a jugar a les cartes, al joc de la “brisca” .

2.- Curs 2008-2009: Experiència “ Els colors no tenen edat”.

Participen un nivell de cada cicle: P4 (EI), 1r (CI), 3r (CM) i 5è (CS).

En tots els nivells, es formen “**parelles pintores**” entre els nostres nens i nenes i els avis “experts”. Per a que l'experiència sigui més enriquidora per a tots els implicats, hem programat unes activitats on tant la tècnica a introduir com la superfície sobre la que es faran les produccions artístiques seran diferents per cadascun dels nivells educatius que participen en l'activitat.

- Ed. Infantil (P4): Pintura amb tèmpera amb pinzell sobre superfície blanca.
- Cicle Inicial (1r): Pintura amb colors pastel sobre superfície negra.
- Cicle Mitjà (3r): Pintura amb “carboncillo” sobre superfície de “paper de estrassa”.
- Cicle Superior (5è): Pintura a l'oli sobre superfície de paper de vidre.

Cada “parella pintora” treballen en un projecte comú: l'elaboració d'un quadre.

3.- Una vegada els quadres estiguin acabats, nens/es i avis/es prepararan conjuntament una exposició de les “obres d'art”, que serà oberta a l'entorn. En aquesta fase, els nostres alumnes seran els “experts” i ajudaran als avis del Casal a aprendre a fer servir l'ordinador, treballaran amb un programa processador de textos i un programa de dibuix, per elaborar conjuntament els cartells de difusió de l'exposició. Es realitzaran dues exposicions:

- Al Casal d'Avis dins de les Jornades Intercultural que es celebren cada any a la nostra localitat.
- Al nostre centre, dins de les Jornades Culturals que realitzem cada any coincidint amb la setmana de la diada de St. Jordi.

Altres entitats que participen en el projecte.

El Casal d'Avis de Sant Andreu de la Barca.

Edat, nivell escolar i àmbit educatiu dels participants..

Adreçat als nivells

“**Juguem amb els més grans**” – tots els alumnes de l'escola

Total d'alumnes que participen: 469

“**Els colors no tenen edat**” -

Educació Infantil: P4

Educació Primària: 1r, 3r i 5è

Total d'alumnes que participen: 200.